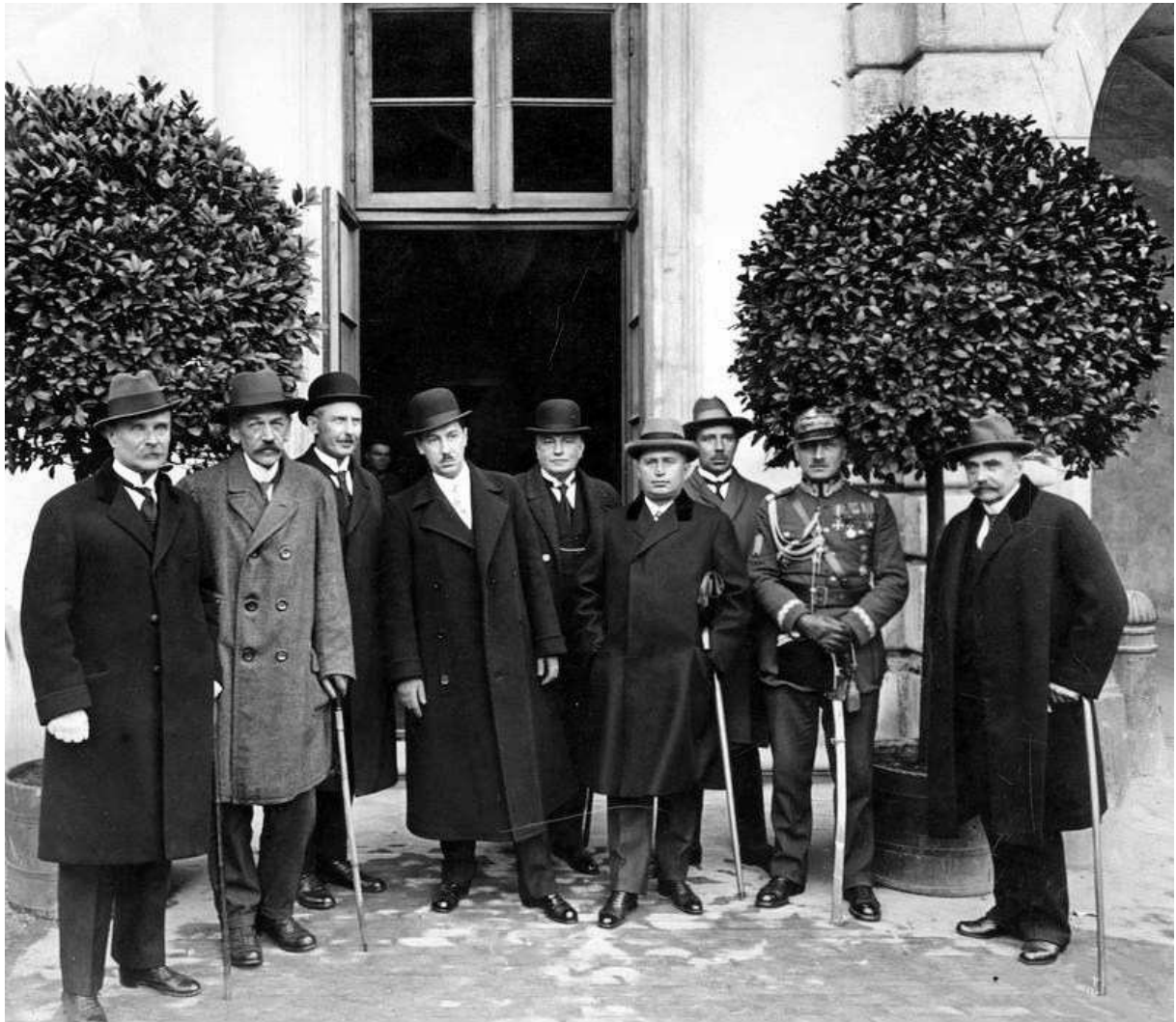

90 LAT TEMU POWOŁANO PIERWSZY RZĄD MARSZAŁKA JOZEFA PIŁSUDSKIEGO

2 października 1926 roku Józef Piłsudski został premierem. Ku zaskoczeniu wielu środowisk, w tym m.in. sejmowej lewicy w składzie jego gabinetu pojawili się przedstawiciele obozu konserwatywnego: Aleksander Meysztowicz (resort sprawiedliwości) i Karol Niezabytowski (ministerstwo rolnictwa). Pierwszy rząd Józefa Piłsudskiego pod kierownictwem Józefa Piłsudskiego funkcjonował w okresie od 2 października 1926 roku do 27 czerwca 1928 roku.

Od lewej: minister rolnictwa i dóbr państwowych Karol Niezabytowski, minister robót publicznych Jędrzej Moraczewski, minister komunikacji Paweł Romocki, minister przemysłu i handlu Eugeniusz Kwiatkowski, minister skarbu Gabriel Czechowicz, minister pracy i opieki społecznej Stanisław Jurkiewicz, minister reform rolnych Witold Staniewicz, minister spraw wewnętrznych Felicjan Sławoj Składkowski, minister sprawiedliwości Aleksander Meysztowicz.

Skład rządu: premier – marszałek Józef Piłsudski, wicepremier – Kazimierz Bartel, minister spraw wewnętrznych – Felicjan Składkowski, minister spraw zagranicznych – August Zaleski, minister spraw wojskowych – marszałek Józef Piłsudski, minister sprawiedliwości – Aleksander Meysztowicz, minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego – Kazimierz Bartel – kierownik, minister skarbu – Gabriel Czechowicz, minister przemysłu i handlu – Eugeniusz Kwiatkowski, minister rolnictwa i dóbr państwowych – Karol Niezabytowski, minister reform rolnych – Witold Staniewicz, minister robót publicznych – Jędrzej Moraczewski, minister pracy i opieki społecznej – Stanisław Jurkiewicz, minister komunikacji – Paweł Romocki. W okresie funkcjonowania rządu nastąpiła jedna zmiana. 9 stycznia 1927 roku utworzono Ministerstwo Poczty i Telegrafów, ministrem został Bogusław Miedziński, odwołano z funkcji kierownika w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Kazimierza Bartla, jego miejsce jako minister zajął Gustaw Dobrucki. 26 października 1926 na zamku w Nieświeżu Piłsudski spotkał się z przedstawicielami polskiej arystokracji.

Piłsudski podczas wizyty na zamku w Nieświeżu udekorował orderem Virtuti Militari sarkofag swego adiutanta, Stanisława Radziwiłła, poległego w 1920 roku.

W czasie sprawowania funkcji szefa rządu, Piłsudski skupiał się jednak przede wszystkim na sprawach wojskowych, uważając armię za jedyną siłę zdolną do ochrony suwerenności państwa. M.in. w celu uniknięcia w siłach zbrojnych kumoterstwa i nepotyzmu, na szefa Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych mianował pułkownika Bohdana Hulewicza, wywodzącego się z armii pruskiej.

19 stycznia 1928 ukazała się odezwa programowa nowego, prosanacyjnego ugrupowania Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem Marszałka Józefa Piłsudskiego (BBWR).. Osoby, które weszły w skład BBWR, pomimo różnych orientacji politycznych, łączyło pragnienie wzmocnienia państwa i chęć udzielenia poparcia Piłsudskiemu w tworzeniu

gabinetu i rządzeniu. Ugrupowanie to miało także doprowadzić do wsparcia parlamentarnego dla zmiany konstytucji.

W wyborach parlamentarnych z 4 marca 1928 BBWR zwyciężył, uzyskując ok. 25% głosów, otrzymując 130 mandatów w Sejmie i 46 w Senacie (na 111). 13 marca, podczas spotkania z grupą posłów Bloku, Piłsudski opisał swoją wizję dalszych rządów, podczas których gabinet miał zajmować pozycję uprzywilejowaną względem parlamentu. Marszałek odrzucał koncepcję monopartyjności, a nową konstytucję uważał za wciąż odległą perspektywę.

Piłsudski podczas otwarcia sesji Sejmu w 1928 roku

Podczas pierwszego posiedzenia Sejmu, w czasie odczytywania prezydenckiego wystąpienia przez marszałka, posłowie komunistyczni wznosili antyrządowe okrzyki, za co zostali siłą usunięci z sali przez policję. Ponadto Marszałkiem Sejmu został nie Bartel (popierany przez Piłsudskiego), ale Daszyński z PPS. Oznaczało to rozpoczęcie otwartej wojny pomiędzy parlamentem a marszałkiem i jego zwolennikami.

Okres ten to czas, w którym gwałtownie pogorszył się stan zdrowia Józefa Piłsudskiego. W kwietniu 1928 przebył udar mózgu i od tego czasu miał kłopoty z operowaniem prawą ręką. Z powodu złego stanu zdrowia 27 czerwca 1928 roku Marszałek Józef Piłsudski podał swój rząd do dymisji.

OPRACOWANIE WŁASNE: RYSZARD JAŚKOWSKI
WYKORZYSTANO: WIKIPEDIA